

**Restaurátorský průzkum a návrh na restaurování
kovových prvků sochy Boha Otce
– levé ruky, atributů a kotvícího systému
sloup Nejsvětější Trojice, Riegrovo náměstí, Kroměříž**

I. Lokalizace památky:

1. Okres: Kroměříž
2. Obec: Kroměříž
3. Adresa: Riegrovo náměstí
4. Název objektu, jehož součástí je rest. dílo: sloup Nejsvětější Trojice
5. rejstříkové č. památky: 39566 / 7-6009
6. Název restaurované památky: levá ruka, kovové atributy (svatozář, žezlo) a kotvící systém sochy Boha Otce

II. Údaje o památce:

1. Název památky: kovové prvky (levá ruka, žezlo, svatozář) a kotvící systém sochy Boha Otce
2. Autor:
3. Datace: 1725
4. Materiál, technika: Cu, Fe, Zn, zlacení
5. Rozměry:

Svatozář ve tvaru rovnostranného trojúhelníku: Fe, a = cca 300 mm, síla plechu: cca 1,5- 2 mm, materiál neurčen

Levá ruka: Zn, délka nezjištěna

žezlo: Cu, délka = 570 mm (bez hrušky), max průměr = cca 70 mm

kotvící systém : Fe pásovina

6. Předchozí známé rest. zásahy: 1889, 1934, 1957, 1999

III. Údaje o akci:

1. Vlastník: Město Kroměříž
2. Investor: Město Kroměříž
3. Návrh na restaurování vypracován: září 2018

IV. Popis stavu památky:

Sedící socha Boha Otce drží v levé kovové ruce žezlo. Vzhledem k zabalení ruky sochy do sítí nebylo možné provést restaurátorský průzkum kovové ruky. Na základě fotografické dokumentace poskytnuté restaurátorem kamene jsou na ruce patrné ozubené trhliny, které ukazují na to, že ruka byla vyrobena ze zinkové slitiny. Součástí ruky Boha Otce je zakončení žezla – hruška. V ruce Boha Otce je Fe vložka silně zkorodovaná. Profilované žezlo z Cu pozlaceného plechu je ve spodní části vyosené. Žezlo bylo z důvodu bezpečnosti ze sousoší sejmuto a uloženo u investora.

Fe svatozář ve tvaru rovnostranného trojúhelníku je přichycena k soše v horní části zad prostřednictvím kovového pásu. Svatozář k pásu je přichycena dvěma nýty. Pásovina včetně nýtů je v poměrně dobrém stavu. Ve spodní části svatozáře je ze svrchní strany větší vrstva nečistot a stopy nárůstu korozivních produktů.

Z kotvícího systému sochy Boha Otce je viditelná pouze jedna kotva pod jeho levou nohou a tvoří ji železný pás 40 x 14 mm ošetřený černou grafitovou barvou. Kotvící systém je

znečištěný a mezi několika vrstvami degradovaných nátěrů je viditelný nárůst korozivních produktů.

Socha je dále kotvena k sloupu pravděpodobně ocelovým čepem.

V. Restaurátorský pracovní postup:

Kovové prvky sochy Boha Otce – levá ruka, žezlo a svatozář

- Bude provedena podrobná fotodokumentace.
- Jednotlivé označení kovových prvků, jejich polohy a způsobu uchycení.
- Bude provedena demontáž kovových prvků ve spolupráci s kamenosochařem, které budou převezeny do restaurátorské dílny.
- **Kovová ruka** – Trhliny v zinkové slitině budou zpevněny podložením zinkovým plechem a spoje budou pronýtovány a přeletovány stříbrnou nebo cínovou pájkou. Povrch bude vyčištěn mechanickou cestou za pomoci skalpelu a jemných mosazných kartáčů. Z ruky bude vyjmuta zkorodovaná Fe vložka a nahrazena Pb plechem, jako mezičlánek, aby nedošlo ke kontaktu mezi Zn a Cu materiálem. Povrch kovové ruky bude na závěr ošetřen dvěma slabými nátěry olejovou barvou. Odstín barvy bude namíchán a přizpůsoben barvě kamene sochy.
- Pokud však bude zjištěno, že materiál ruky je natolik poškozen, že už není možná jeho rehabilitace, tak bude vyrobena ruka nová, a to odlitím z hliníku.
- Spodní část žezla – hruška bude pozlacena trojitým věžovým plátkovým zlatem, ryzosti 23,75 karátu.
- **Žezlo** - Trhliny ve zlacení budou přezlacený trojitým věžovým plátkovým zlatem, ryzosti 23,75 karátu.
- **Svatozář** - po celém obvodu svatozáře, na horní části - lemu jsou čitelné korozivní produkty prorůstající přes původní zlacení. Svatozář včetně kotevního systému bude nově povrchově ošetřena a přezlacená. Materiál bude šetrně očištěn od poškozených povrchových úprav a korozivních produktů. Toto bude provedeno mechanickou cestou, a to tryskáním jemným skleněným abrazivem za použití tlaku v kompresoru nejvýše 1,5 atm., aby nedošlo k poškození prvků. Poté bude povrch dočištěn kartáčem a škrabkami – skalpelem.
- Povrch bude ošetřen chemickou cestou za použití tohoto přípravku: Benzyl-alkohol, kyselina citronová, Ethanol, technický benzin, technický petrolej, solventní nafta a větší příměs Taninu.
- Provedení celkové revize (případných trhlin v kovu atd.)
- Povrchová úprava bude provedena následujícím postupem:
- Povrch svatozáře bude ošetřen dvěma nátěry. První, základní bude proveden suříkovou barvou ve lněném oleji ve dvou vrstvách. Vrchní nátěr bude proveden olejovo-syntetickou barvou.

UMĚLECKOKOVÁŘSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE

JIŘÍ BĚHAL

- Následné pozlacení svatozáře bude provedeno trojitým věžovým plátkovým zlatem, ryzosti 23,75 karátu.
- Po kompletní renovaci bude provedena zpětná montáž na původní místa, a to rovněž ve spolupráci s restaurátorem kamene.
- Veškeré restaurátorské práce budou probíhat ve spolupráci s pracovníky NPÚ, kamenosochařem a investorem.
- Na závěr bude vypracována závěrečná restaurátorská zpráva, včetně podrobné fotodokumentace, použitých materiálů a pracovních postupů.

Kotvicí systém – pracovní postup:

- Bude provedena podrobná fotodokumentace.
- Označení jednotlivých prvků.
- Restaurátorské práce na kotevních prvcích budou probíhat na místě, ve spolupráci s restaurátorem kamene, a to s nejvyšší opatrností tak, aby nedošlo k poškození kamenných prvků.
- Provedení revize všech konstrukčních spojů, včetně prohlídky pevnosti samotného Fe materiálu a jeho ukotvení v kameni.
- Šetrné očištění od povrchových úprav a korozivních produktů mechanickou cestou. Povrch kovu bude očištěn kartáčem a škrabkami – skalpelem.
- Po důkladném mechanickém očištění bude kovový povrch ošetřen chemickou cestou za použití tohoto přípravku:
Benzyl-alkohol, kyselina citronová, Ethanol, technický benzin, technický petrolej, solventní nafta a větší příměs Taninu.
- Na místa silně napadena korozí se bude tato směs rovněž aplikovat vícekrát a opakovaně dojde i k mechanickému čištění.
- Provedení povrchové úpravy:
- Základní nátěr bude proveden olejovou barvou, a to ve dvou vrstvách.
- Vrchní nátěr bude proveden olejovou barvou ve dvou vrstvách – v odstínu šedočerném sametovém s příměsí jemného zrna grafitu.
- V případě demontáže sochy Boha Otce bude provedena revize všech kotvicích prvků. V případě zjištění zkorodovaných kotvicích prvků bude provedena jejich výměna za nové z nerez oceli.
- Závěrem bude vypracována restaurátorská zpráva včetně fotodokumentace, použitých materiálů a restaurátorské technologie.

V Olomouci dne 24. 9. 2018

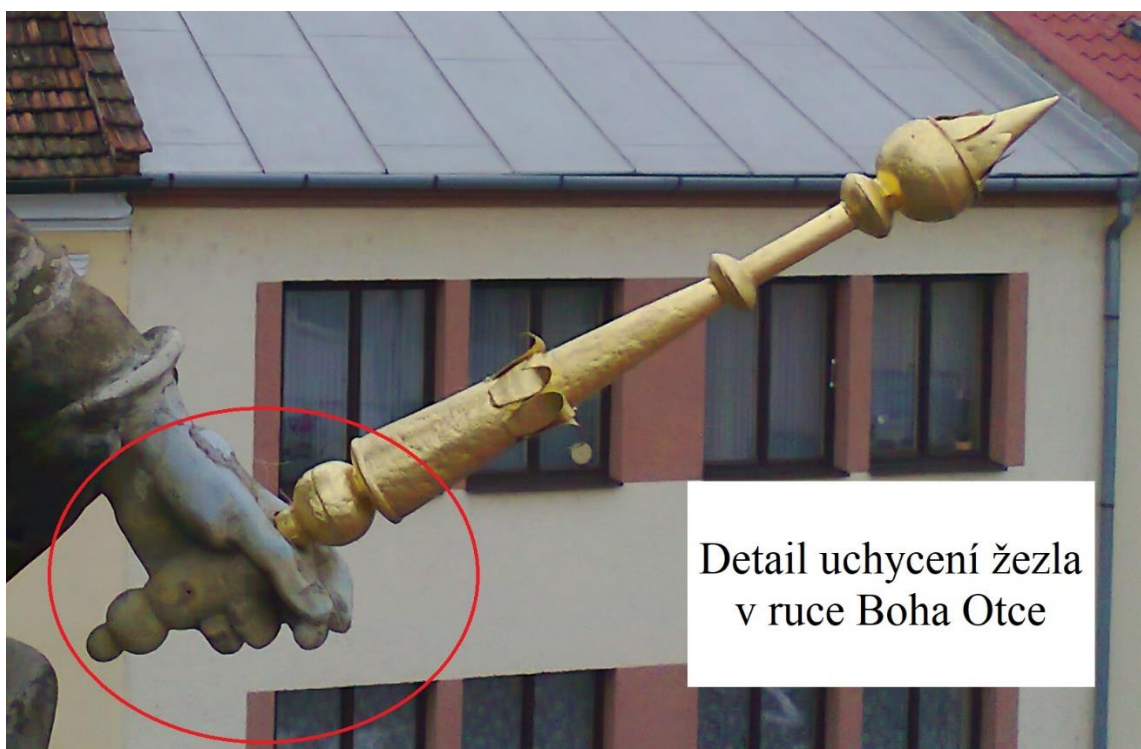
Jiří Běhal

Rest. licence MK. ČR. č. 5.603/95

UMĚLECKOKOVÁŘSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE JIŘÍ BĚHAL

UMĚLECKOKOVÁŘSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE

JIŘÍ BĚHAL

Celkově je žezlo v poměrně dobrém technickém stavu včetně pozlacení, na kterém jsou nepatrné známky degradace. Žezlo a jeho povrch pozlacení budou při renovaci prozkoumány pod mikroskopem. Případné trhliny a oděrky pozlacení budou vyspraveny.

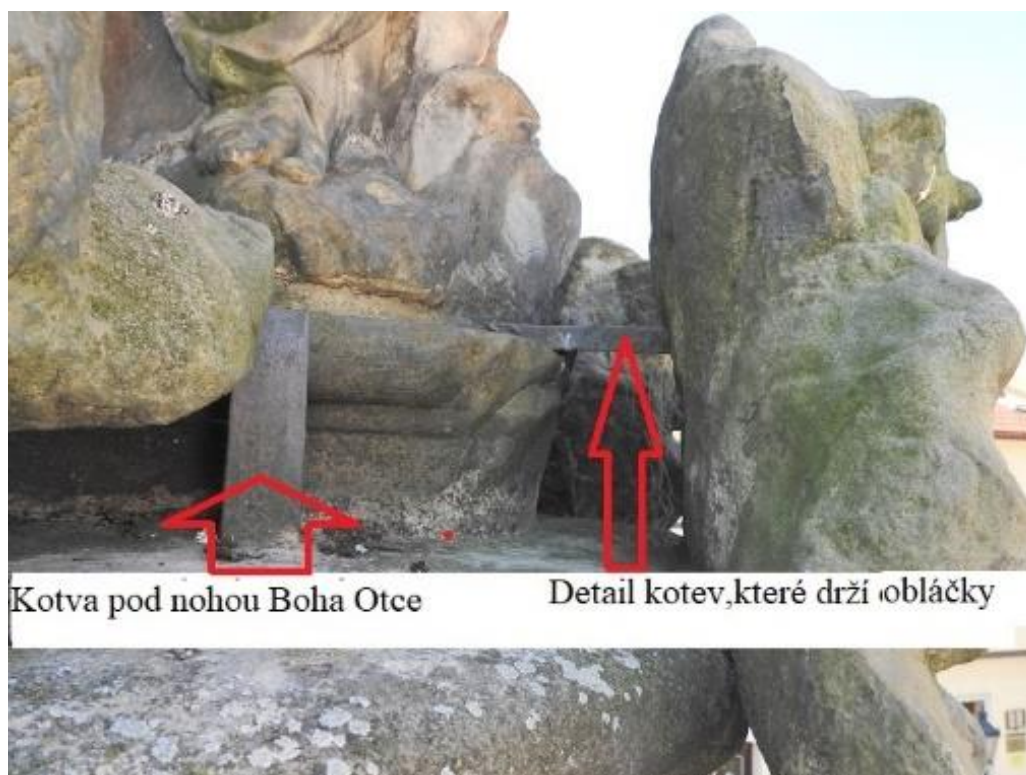

Žezlo je vyosené cca o 30 mm, pravděpodobně proto, aby lépe drželo v konkrétním úhlu v ruce Boha Otce.

UMĚLECKOKOVÁŘSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE JIŘÍ BĚHAL

UMĚLECKOKOVÁŘSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE JIŘÍ BĚHAL

